

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben: Negyedévre 5 koron.
 Évesre 12 " "
 Magyarországon: Negyedévre 5 " "
 Évesre 20 " "

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
László József.

— Egyezmény ára 4 fillér. —
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275

A hadsereg a vitában.

— febr. 4.

A véderő-vita folyik és országsterhe csak az újabb katonai megterhelésekről beszélnek a hivatott és a műkedvelő politikusok.

Nincs e pillanatban népszerűtlenebb valami a katonai követeléseknél s nincs háládatosabb és könnyebb mesterség, mint azok ellen kirohanni írásban és szóval a parlamentben, a sajtóban és a malom alatt egyaránt.

Es mi még sem választjuk ezt a könnyű mesterséget, mivel meggyőződésünk, hogy Magyarországnak nem lehet érdekében a haderő gyengítése és essék bármily keservesen is, a míg a többi hatalmak a modern követelmények és technikai vívmányok szerint rendezik be hadseregeiket — addig a monarchia sem maradhat hátra a fegyveres béke költséges versenyében.

Hogy az erőlködés, a mit e versenyben kifejtünk, ne legyen több, mint a mennyit kifejtetni ok-

vetlenül szükséges, arra a kormányok lelkiismerete lehet garancia, valamint a parlamentek tárgyilagos kritikája

Csakugyan nem tartozik a könnyű dolgok közé újabb katonai követelésekkel állani elő s a melyik miniszter erre rá szánja magát, az azt csak azzal a becsületes józan meggyőződéssel teszi, hogy azoknak meg kell tenniük, mert elmulasztásukból az országra és a monarchiára nagyobb károk háromolnának, mint abból az anyagi megterheletésből, a melylyel járnak.

Ez a becsületes, józan meggyőződés érzik ki Fejérváry báró honvédelmi miniszter beszédeiből és minden nyilatkozataiból.

A magyar közvélemény megnyugodhatik abban, hogy a terhek, a melyeket vállára vesz, egyrészt elkerülhetetlenek, másrészt pedig, hogy azok az engedmények, melyeket ez alkalommal (ha nem is ennek fejében) kilátásba helyeztek, okvetlenül valósulni fognak, miután azokat Fejérváry báró is hangoztatta, a ki

pedig sohasem szokta a népszerűséget és az ellenzék jóakarátát üres ígéretekkel keresni.

A függetlenségi-párt éppen ezért valóságosan utazik a honvédelmi miniszterre, a kinek azonban egy cseppet sem árt-lévény úgy felfelé, mint a magyar közvélemény előtt egyaránt nagyon népszerű, férfias egyenessége miatt; ámde már károsabb az a hajsza, melyet a függetlenségi-párt a hadsereg ellen folytat és pedig ma már nemcsak a közös hadsereg, de a honvédség ellen is.

Hiszen nem is mondjuk mi, hogy katonáéknál minden színig tejfel s hogy a közös hadseregben ne lehetne magyarabb világ a közönség arányában is, ámde azzal, hogy kigyót-békát szórjunk a hadseregre, hogy erővel népszerűtlenné tesszük, nem fogjuk magyarabbá tenni, hanem inkább azzal, ha társadalmi uton is közelebb férközve hozzá, ezzel is segíthetjük azt a magyarosító munkát, a melyet a hadsereg körében Fejérváry báró által han-

A pohár.

— Franciából. —

— Látod, ez a pohár eltörhetetlen így szolt hozzám — a barátom és nyomban leejtette a poharat a gyalogjáróra. A pohár nagyot koppant, aztán ugrott egyet, kettőt, de egész maradt.

— Ez különös, mi?
 — En ismerem a találmányt.
 — De a feleségem nem ismeri. No, meg is lesz lepetve, ha meglátja. Pompás lesz. Hogy fog bámulni! — Jer, igyunk meg ennek az öröme egy abszinthet.

A kávéházban:
 — Pincér, nézze csak!
 Odaesapta a padlóhoz a poharat, a mely koppant, ugrált és nem törött össze.

— Nagyon szép . . . Mit parancsolnak az urak?

— Egy pohár ürmöst ennek az urnak nekem pedig egy abszinthet.

— Te, ebédeljünk itt! — ajánlotta a barátom, a ki már a második abszinthet szüresőlgette.

— Hát a feleséged? Hiszen vár . . .

— Oh! majd lármázik egy kicsit, de én le fogom ejteni előtte ezt a poharat, bámulni fog, azzal vége. Nézd csak.

A földhöz vágja a poharat, a mely koppant stb.]

— Geniális valami! ugy-e?
 — En már ismertem . . .

*

Esteli tíz óra.
 — Hátha hazamennénk? A feleséged . . .

— Törődöm is az asszonygyal! Ha meglátja az én poharamat, a bámulattól eszébe se fog jutni nekem szemrehányást tenni. Már szinte hallom, a mit föl fog kiáltani: „No de igazán, ez a század találmányok kora!”

— Mindegy, gyerünk.
 — Egy tapodtat se. Megiszunk előbb még egy pohár sört. Pincér sört!

Ejféli A sötét utcán néhány hangos pár méri az aszfalt szélességét. En mint jó pajtáshoz illik, karon fogom a barátomat s a legrövidebb uton a lakása felé vezetem. Ha magára hagynám, a jó ég tudja, mikor vetődnek haza. Az egész uton azzal mulattat, hogy földhöz csapdossa a pohara, a mely koppant, ugrik de nem törik el soha.

— Ugy-e esodálatos? — kiált föl időnkint.

Megtettem a kötelességemet; nagy nehezen a kapuja elé érünk végre.

— Te velem jössz be, — követeli tőlem.

— A világeért se! Csak menj te magad. En nem teszem ki magam a be-következő zivatarnak,

— Mit? El akarsz hagyni? Abból nem lesz semmi. Ha nem jössz fel velem, én se megyek.

A kapu nyílik. Aztán belépünk. Mit tegyek nem hagyhatom el barátomat.

A lakásba jutunk. Madame élénk siet! sosem láttam még ilyen rossz kedvűnek és ilyen pongyolában.

— Ilyenkor kell haza jönni te . . .
 — Hallgas barátnőm és ide nézz!
 — Eh! no? egy pohár.
 — Most vigyázz.

Hatalmas lendítés, a pohár röpül . . . aztán velőt rázó „zír” hangzik a padlóról. A pohár — nem törött össze — de valósággal széjjel mállott. Ezer darabra, millió darabra; csupa porszem let belőle; csillogó parányi üvegszemecske. Eleteben nem láttam poharat ennyire megsemmisülni.

— Hát! — kiált fel a madama meglepetten és dühösen — részegek vagy-tok mind a ketten, azt látom.

Mialatt gyorsan elsiet, hogy seprőt keressen, összeszedni az üvegszilánkokat a padlón, én felhasználom az alkalmat és elillanok, mert nem akarok annak az jelenetek tanuja lenni, a mely most következik.

szózatott ígéretek (a zászlók, a magyar nyelv oktatása és kötelező volta, a magyar tiszteknek magyar ezredbe helyezése), valamint a honvédhadapród-iskolák oly szépen megkezdettek.

A kezdet eredményeit nem szabad kiesnylő visszautasítással, esupa ellenzékieskedéssel veszélyeztetni, ellenkezőleg azon kell lennünk, hogy ha már annyi anyagi áldozatot kell hoznunk a hadseregért, legalább hódítsuk azt meg, a helyett, hogy elidegenitenők.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Saját tudósítónktól.

— febr. 3.

Lanyha érdeklődés mellett folytatták ma a katonai javaslatok tárgyalását.

A vita egész menetén érezhető az a kényszeredettségek, melylyel az ellenzék, önmagát belelovagolva az ellentállás ilyen formájába, a javaslatok leszorítására törekedik. Komoly ostromlásnak ez az immel-ámmal erőszakolt ellenkezés nem nevezhető. A szónokoknak nincs mondanivalójuk. Ezerszer kiesélt szalmát vernek bágyadt eséjjeikkel s még a közmondás vak tyukja se tudna a sok polyva közt buzaszemet lelteni.

Az ellenzék szónokai *Kapotsfy* Jenő és *Hentaller* Lajos voltak, akik tüzesen iparkodtak a közismert szólás mondásokkal hatást kelteni.

A szabadelvűpárt részéről *Wolfner* Tivadar védelmezte a javaslatokat.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: *Apponyi* Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: *Szöll* Kálmán, *Fejérváry* Géza báró, *Láng* Lajos, *Cseh* Ervin.

Elnök: Bejelenti *Fassie* Tódor képviselő halálát, továbbá *Janits* Imre nyitriai képviselő lemondását. Az elnök intézkedett, hogy a két kerületben az új választást a törvényes határidőn belül megtarthassák.

Ezután esekély érdeklődés mellett folytatták

a katonai javaslatok

tárgyalását.

Wolfner Tivadar: Mint volt tüzérsízt nagy magasztalással szól a közös hadsereg tüzérségéről, mely legelső egész Európában. A tarackok beszerzése elsőrendű szükség. Szakszerűen magyarázza a tarackok kérdését; kimutatja, hogy legfőbb ideje tüzérségünknek ezt a szervezetet megadni, különben elveszti vezető szerepét. Ismerve az ország súlyos gazdasági helyzetét, nehéz szívvvel bár, de mégis megszavazza a költséget és az ország biztossága érdekében elfogadja a javaslatokat.

Kapotsfy Jenő: Hevesen támadja a javaslatokat. Történelmi alapon bizonyítani igyekszik, hogy az uralkodó házat a katonai politika mindig szerencsétlenségbe hajszolta. A honvédelminiszter szerint a magyar nemzeti szempon-

tok érvényesülésének a hadseregben elháríthatlan akadálya a hadsereg egysége. A honvédelminiszternek nincs igaza, mert a közös hadsereget *Wallenstein* alapította zoldosaival, kik spanyolok és olaszok voltak, spanyol és olasz vezényszó alatt küzdöttek. Hát ez nem ártott akkor a hadsereg egységének?

Fejérváry Géza: Akkori viszonyok között nem!

Kapotsfy: Nem hiszi, hogy a többség ezeket a javaslatokat megszavazza mert a választáskor számos kormánypárti képviselő megígérte választóinak, hogy újabb katonai terheket nem szavaz meg. Számos katonai kegyetlenséget sorol fel ezután. Egy budapesti kaszárnyában önkéntesekkel ablakot suroltatnak, a 16-ik hadtest tüzérezredében egy önkéntest kikötöttek (nagy zaj a bal oldalon) a brucki táborban egy ezredes rákiáltott a magyarul beszélő tisztekre: Uraim! halálra pirulnék, ha véletlenül most betoppanna a főherceg és hallaná önöket magyarul beszélni! — Határozati javaslatot nyújt be, mely szerint a közös hadseregben a magyar nyelvnek érvényt szerezzenek.

Hentaller Lajos szintén nem szavazza meg a javaslatokat, mert azokat Ausztria nagyhatalmi ábrándjának kedvéért terjesztették elő és mert a terheket nem bírja tovább a nemzet, mely koldus szegény. A hadsereg állam az államban azért követeli a függetlenségi párt az önálló hadsereget. Ebben a közös hadseregben semmi sem halad, a copf állandó, ez a hadsereg sohasem fog győzni.

Fejérváry báró: Tövedni méltóztatik!

Hentaller: Szemelvényeket olvas fel a törvényhatóságoknak a képviselőházhoz érkezett kérvényeiből. Kérde, ezekkel szemben mi jögon kéri az új katonai terhet? Végül ő is, mint a függetlenségi párt minden szónoka, határozati javaslatot nyújt be, hogy tekintettel a nagy katonai terhekre, utasítsa a ház a kormányt, hogy tegyen a képviselőháznak jelentést arról: mennyi adót fizettek hazánkban önként és menyt hajtottak be végrehajtóval? (Derűtségek.)

Elnök: A vitát holnapra halasztja.

Ezután kisorolták a Györfly Gyula összeférhetetlenségi ügyében ítélkező bizottságot. Ez nyomban megtartotta tanácskozását, melynek eredménye a Szabadság mai távirati rovatában olvasható.

KÖZIGAZGATÁS.

× **A városi nyomda-külön kezelésben.** Debrecen város nyomdáját eddig is mint városi üzletet kezelték, de nem külön kezelés mellett. Most azonban ép úgy, mint a világitási vállalatot külön fogják kezelni természetesen hatósági ellenőrzés mellett. Ebben az ügyben *Vecsey* Imre főjegyző elnöklété alatt e hónap 10-én, kedden délután 4 órakor értekezlet lesz a városházán.

× **A házbéradó kérdése.** *Puky* Gyula főispánt és *Kovács* József polgármestert, mint nekünk táviratozzák, tegnap fogadta *Lukács* László pénzügyminiszter. A főispán és a polgármester méltányos döntést kértek a minisztertől a debreceni házbéradó kérdésben. A miniszter szívesen fogadta a város képviselőit és megígérte, hogy a bizottság munkálatainak alapján igazságosan fogja eldönteni a kérdést.

Uttéli bölcselkedés.

(Eldünyögi egy mogorva külsejű, középkorú ember, amint lassan, gondolkodva baktat az utca sürgő-forgó népe között. Elsurrannak mellette suhógó selymü rubájukkal, szállongó illattal az asszonyok, leányok. Egyik-másik ráveti a pillantását.)

No né! Hogy is mondta az öreg Plató? Zoon politikon. Hogy az ember társas lény. Az öreg nem is sejtette, micsoda nagy dolgot mond vele. Persze, hogy társaság kell az embernek, mint víz a halnak. Nézd bár a legnyomorultabb embert is, különb akar lenni, mint a többi. Mint a többi! Ezen van a hangsúly. Mert ha magában állna, nem érne neki semmit sem az élet. Két irigyelne akkor fölfelé, két nézne akkor le lefelé? Így odalyukadunk ki, hogy nincs a világon legutolsó ember. Mindenki tud lakait, aki még nála is nyomorultabb, szánalomraméltóbb. Szeretnék azzal az emberrel beszélni, aki az utolsónál is utolsóbb, vagyis legvégén áll az emberiség sorának. Egy ilyen embernek kell lenni. Ha ez elem állna és azt mondaná: Ime, uram, én vagyok a legutolsó, levénem előtte a kalapom, mondván: „Ön az egyetlen, szerény ember a világon.” Még az élte fogytáig elítelt rab is azzal kérkedik sorsa társának, hogy csak tíz évi hivatalvesztésre ítélték, míg a másokra husz évi hivatalvesztést mondtak ki. A legszürkébb, a legsemmibb ember is büszke valamire. Az egyik a — tag.

Egyénisége nincs, képessége semmi, de fölemeli őt a tudat, hogy tagja valami emberesopornak, amely tömegével hatalmas nagy, vagy amelyre néhány kiválóság veti vissza a sugarát. A tag él-hal a testületéért, kész minden pillanatban háborut viselni, vért ontani, mindenét odaadni, mert érzi, hogy az ő egyéniségét, nimbuszát csakis a testületnek köszönheti.

A másik a „töltelék.” Keresztül kinlódik az iskolákon, aztán türelemmel és csökönnyösséggel vár, míg hézag támad előtte, amelyet betölthet. Lesz belőle orvos, pap, tanár, ügyvéd vagy más egyéb. Késő unokáinak is érdemeiről beszél meg munkás ifjúságáról. És nem látja, nem érzi, hogy ő csak töltelék volt. Nem érti meg, hogy minden időben bizonyos számu orvosnak, papnak, tanárnak stb. kell lenni és ha egy téglá kihull, másikat kell a helyébe tenni, néha csak esztétikai tekintetből.

A harmadik a „szakmás.” Ott látod a hivatalban, amint fölényes mosolylyal néz le a hivatal utvesztőiben, ága-bogai-ban tévelygő, ügyes-bajos emberre. Hiszen uri magának kis ujjában van az egész és erre büszke; kisujjában van — harminc év óta. Ott látod a villamos vasuton, amikor szélnek ereszti az utasoktól elkért jegyek szelvényét és könynyedén leszáll a száguldó kocsirol, de még egyszer öntelten visszanez, mintha

mondaná: „Csináljátok utánam, ha tudjátok.“ Ott látod a pénztárban, amint megnyalozott ujjai közt szélsébséggel számolja a bankókat; arcán a művész „öntudatlan“ gögje ül, mialatt a rácsen kívül állónak szeme-szája eláll a sok tizes, százaz, ezres, bankó láttára. Ott látod a tudomány ugynevezett oszlopesarnokában és beszél nekedja téhelyróptüek központi idegducának gyökérszálaiban előforduló mikroba család szervi szaporulatáról, különös tekintettel a tropikus égöv szférájában előforduló kozmikus változásokra. És te ámulsz-bámulsz, míg ő számozódik rajtad, hogy ilyen egyszerű dolgokat sem értesz, hátha még olvasnád Theopil de Hulié-Monliát! És elősorol neked még tíz ilyen nevet, amelyek között azonban a saját becses neve nem szerepel... Ott látod a sima aszfalton, amint kaszázó lábával zsonglór-szerű ügyességgel kerüli ki az eléje botló, esőrömpölő kardot. — Micsoda hánya-vetiséggel, magateltséggel néz körül a tavasz színeiben pompázó asszonyokra és az oroszánvadász biztosságával veszi üldözőbe az ő pihegő vadjait, míg a vadállomány jogos tulajdonosai a napi munka rabigájában sorvasztják életük erejét és alig szakíthatnak maguknak időt, hogy megcsókolják a feleségüket... Eh mit! Menjünk aludni.

Csizmazia Géza.

H I R E K

N a p l ó.

- Agonizatio*, nyitva minden vasárnap és ünnep napon d. e. 9—12-ig.
- Febr. 4. A szántársulat jelmezes estéje. Angol-Királynő.
- Febr. 5. A megyei közigazgatási bizottság ülése, a vármegyeháza nagytermében d. e. 10 órakor.
- Febr. 5. A Debreceni Dalegylet történelmi hangversenye. Arany Bika.
- Febr. 5. A keresk, és iparkamara közgyűlése.
- Febr. 6. Műpártoló egyesület választmány ülése.
- Febr. 7. A vörös kereszt egylet bálja. Arany-Bika.
- Febr. 9. A városi közigazgatási bizottság-ülése, a városháza nagytermében d. u. 3 órakor.
- Febr. 10. Tanácsai értekezlet a városi nyomda ügyében délután 4 órakor.
- Febr. 11. A Csokonai-kör felolvasó ülése. Városháza.
- Febr. 14. A műpártoló egyesület művészestéje Arany Bika.
- Febr. 15. Az iparos ifjuság táncmulatsága. Arany Bika.
- Febr. 21. A függetlenségi párt estéje. Arany Bika.
- Febr. 22. Ipartestület közgyűlése.
- Febr. 22. Evang. filléregylet tea-estéje.
- Febr. 28. A kölcsönös segélyző egylet közgyűlése d. e. 10 órakor (Városháza nagyterme.)

M a g y a r l e á n y n e v e k.

— febr. 4.

A multkor a Szabadság-ban Csipke alaposan megcsókolta azt a csunya divatot, hogy a szép magyar leánynevek

helyett a bálozó kisasszonyok izléstelen, lehetetlen módon elferdített idegenhangzású néven szerepelnek.

A tréfás kis cikk elevenre tapint, midőn a mulató uri lányok névsoráról kesereg és szégyenpiacra visz egy egész sereg bájos gyereket azért, mert Maca, Naca, Tusi, Busi, Dodó, Lala meg isten tudja miféle nevekkkel szerepelnek a báli tudósításokban.

Alulírott, mint tapasztalt báli sakál, ugyis mint némiképen szakértő ebben, bátorkodom felelni Csipke irására és mindenekelőtt tapasztalataim egyikét említem föl.

Ezelőtt harmadéve meginstáltam a bálrendezőket, hogy állítsák össze ők minden alkalommal a névsort. Így először is rajtuk marad a felelősség, ha kihagynak valakit, másodsor pedig szükséges ez azért, mert a báli tudósító nem ismerhet mindenkit s akkor még többen maradnak ki.

Igy aztán rendesen a kész névsort vettem már át, rendes körülmények között elhűlve. Mert hát a sok szép név közül egyetlen egy olyant sem találtam, amely ne lett volna kiforgatva. Jóízű ember — tessék elhinni — nem írja újságban Irmuskának az Irmát, Gizácskának a Gizát, legfőlebb ha olyan helyről szól a tudósítás, ahol a jótékony nőgyelet által főtartott dedó növendékei rendeznek zárt koszorúcskát.

Az a hároméves baba lehet Irmuska, de egy felnőtt kisasszony, akit bálba merészkednek vinni, éppen ezzel a szereplésével váltotta meg a jogot az Irma névhez.

Naiv (mondjuk, hogy naiv) uracsok, akik hálás mosolyra számítanak, elvetik így a kalapácsnyelet. De ne higye azért senki, hogy tényleg örömet okoztak vele az Irmuskáknak, Lolóknak. Szegénykék, ők érzik át legjobban ennek a nyilvánosság előtt történő agyonbecézésnek a keserűségét, mert több gunyomosoly jár vele, mint tetszés.

Alulírott — valahányszor kezébe került egy ilyen névsor — mindig a helyes formák utjára tért és rideg kegyetlenséggel kihuzta a eskák-kat, megmagyarosította a gyermekszobából rég elszármazott Mancikat, sőt a Motyókák és egyebek iránt sem volt kimélttel.

Sajnos, nem tehettem meg minden alkalommal.

Azért ne a lányokat mosolyogja meg az, akinek éppen mosolygó kedve van, hanem a rendező urak eme kedves fajtáját, akik tulajdonképen rossz szolgálatot tesznek akkor, amikor snájdigok akarnak lenni.

Bob.

* A Csokonai-Kör felolvasó ülése. Híradással voltunk már tegnap arról, hogy a Csokonai-Kör február 11-én szerdán délután 5 órakor tartja legközelebbi felolvasó ülését. Ennek a felolvasó ülésnek a sorrendje, ismételjük, a következő:

1. Dr. Kardos Samu: *Wesselényi és az ifjuság*. Tanulmány.

2. Jánosi Zoltán: *A milétoszi arany asztal*. Költői elbeszélés.

3. Rudnyánszky Gyula: *Mese két nőről meg a harmadikról*. Verses felolvasás.

A műsort, amint ebből a híradásból kitetszik, nagyon szerencsésen állította össze a Csokonai-Kör. Dr. Kardos Samu lelkes, avatott és páratlan buzgó-

ságu kutatója a Wesselényi-korszaknak és oly alapos, történetirői készségű ismerője a nagy Wesselényi egyéniségének, jellemének, hogy tanulmánya bizonyára közérdeklődést kelt és a legkomolyabb igényeket is kifogja elégiteni. A második felolvasó iránt szintén érthető az általános érdeklődés. Jánosi Zoltán éveken át felette kedvelt költője volt a debreceni közönségnek és amióta a közbizalom mostani díszes állásába emelte, mint debreceni ev. ref. lelkésznek ezuttal először lesz alkalma kiváló költői tehetségével nyilvánosan szerepelni. Jánosi Zoltán értékes költészetének ez új terméke kétség nélkül a legszélesebb körök figyelmét fordítja a február 11-iki felolvasó ülés felé. Végül Rudnyánszky Gyula ül a felolvasó asztalhoz, aki 1893-ban volt utoljára vendége a Csokonai-Körnek. Az ő felolvasása a nők számára íródott és költői formában hol tréfásan, hol meg társadalombölcseleti alapon a most mindeneket egyaránt izgató nőkérdéssel foglalkozik.

* A király őrizete. Őfelsége ma érkezik meg Budapestre, ott e hónap 7-én bált ad, s azután kimegy Gödöllői palotájába. Az Őfelsége őrizetére kirendelt esendőrség parancsnoka, Borky Sándor esendőrfőhadnagy tegnap utazott el Debrecenből Gödöllőre, s vele együtt utazott fel a debreceni esendőrszárnyparancsnokságtól nyolc bevezényelt ember.

* Hírszolgálat a vármegyeházán. A hírszolgálat és hírszolgáltatás fontosságáról felesleges ma a modern haladás korszakában bővebb értekezést írunk. Mindenki tudja azt, hogy a közönség érdeke megkívánja, hogy minden olyan dolgot, a melyeket a hírlapírói felfogás közlendőnek talál és a mely dolgok nyilvánosságra hozása törvényeinkbe nem ütközik, — a hivatalok idejekorán, pontosan és lehetőleg a hírlapíró megokolatlan megterhelhetése nélkül tudósítsák a hírszerzéssel megbízott újságírókat Hajdúvármegye hivatalainál eddig a kiszolgáltatást illetőleg semmi okunk se volt a panaszra, azonban a közigazgatás egyszerűsítésének életbeléptetése óta olyan nagy a zavar a vármegyei hivatalokban, hogy a hírlaptudósítóknak senki sem akar szolgálatára és rendelkezésére állani a hivatalnokok közül. Így azután megtörtént az az eset, hogy az újságíró egy érdekes ügy adataihoz hozzájuthason majdnem bélyeggel ellátott tolyamodványt kellett benyújtani az alispáni hivatalhoz, s az iktatóból a levéltárba, a levéltárból a főjegyzőhöz, a főjegyzőtől az alispánhoz kellett fordulnia s csak miután az alispán írásbeli engedélyt adott a hírlapírónak, akkor juthatott hozzá az iratesomókhoz. Hát ez eljárásnak eljárás, egyszerűnek is egyszerű, de nem közigazgatási eljárás a hírlapíróval szemben s a közigazgatás egyszerűsítésének eszméjével éppen nem egyeztethető össze. Ismerve a mi megyei hivatalunkban uralkodó ta-

pintatos előzéknységet rendszeretét és pontosságot, reméljük hogy ezen a dolgon mihamarabb segítve lesz. És ezt hírlapírói hivatásunktól teljesen áthatva jogosan el is várhatjuk.

* **Mezőgazdasági munkások kiüntétese.** A földmivelségi miniszter két debreceni munkást Gozsás István és Radácsi István mezőgazdasági munkásokat 25 évi szorgalmas, becsületes törekvésektől áthatott munkásságukért 100—100 korona jutalomdíjban részesítette. Ezenkívül mind a két munkás diszoklevelet kap a miniszter sajátkezű aláírásával. A jutalomdíjat és diszoklevelet ünnepélyesen e hónap 8-án, vasárnap délelőtt fél 11 órakor fogja Kovács József polgármester kiosztani.

* **Művész házasság.** Klenovics György, szintársulatunk hőszerelemese tegnap délután esküdt örök hűséget Tóth Ilonka kisasszonynak, a kassai nemzeti színház bájos művésznőjének. Az anyakönyvi kötést Oláh Imre anyakönyvvezető végezte teljes díszben. Tanúk voltak Hauer Bertalan és Palágyi Lajos. „Gyuszi” barátunk teljes esendben szándékozott bájos aráját az anyakönyvvezető előtt nevévé tenni. Utóbbi sikerült, de a teljes esendet alaposan megzavarta a jó barátok vidám csapata, kik esendháborító lelkesedéssel és igaz szeretettel üdvözölték az ifjú párt. Örömmel teljes volt egybekelésük, legyen ilyen egész életük.

* **Kovács József polgármester** budapesti utjából ma este érkezik haza Debrecenbe.

* **Kamarai ülések.** A esütörtöki kereskedelmi és iparkamarai közgyűlést megelőzőleg előtervezetlet tartanak a kamara szakosztályai u. m. az ipari és a kereskedelmi szakosztály. Az ipari szakosztály tegnap délután tartotta gyűlését Serly Ede elnöklete alatt, a kereskedelmi szakosztály pedig ma délután ülésezik.

* **A negyedik télről.** A szegedi Meteor, aki abban a véleményben van, hogy a nagy hidegekből februárban is kijut a részünk, legújabb jóvondómondásában azt állítja, hogy a negyedik tél vagy február 6-án, vagy — ami valószínűbb — február 20-án fog beköszönteni. Jólása különben így hangzik:

Hogy mikor fog a negyedik tél tényleg bekövetkezni, az most még csak valószínűleg határozható meg, amelyre két esomópont is feltételezhető és pedig a 6-iki és a 20-iki jöhetnek számításba, de csak egy-két nappal azt megelőzőleg mondható meg biztosan, mert a napon végbemenő és előre nem látható jelenségek vagy megsemmisíthetik, vagy legalább módosíthatják a negyedik télnak beállási időpontját. A 20-iki bir nagyobb valószínűséggel a 6-iki felett, így február havának kétharmada egészbevéve elég nyugottnak ígérkezik, csupán a esomópontokon, vagy azok körül közvetlen lesznek változások, amelyek különben gyenge jellegűek s egész a 20-ikiig, a 6-ikit kivéve, átlagba enyhe jellegűek, így e két harmad is ilyennek ígérkezik. A 6-iki körül is inkább espadék várható, akár hoz e esomópont telet, akár nem.

* **A kötelező magyar cégjegyzés.** Hazaftias felfogásra valló, dícséretes határozatot hozott az aradi kereskedelmi és iparkamara. Tudvalevő, hogy különösen a szász kereskedők mennyire fitymálják

a magyar állam nyelvét és intézkedéseit a maguk dolgaikban. Hasonlóan járnak némely oláh kereskedők is. Csak *Oradea mare*, *Cluj*, *Orastie* van előttük, Nagyvárad, Kolozsvár és Szászváros sines, sőt még annyira mentek, hogy a szász-magyar *Debrecen* nevét is elhomajosították *Dobritin*-re. Nagyobb baj volt az, a mikor hivatalos könyvekben, a törvényesékek cégjegyzékeiben foglaltak idegen nevű cégek bejegyzései helyet. E két rendbeli tünet miatt sürűen szólaltak föl a kereskedelemben. Az aradi kereskedelmi és iparkamara teljes ülésén elhatározta, hogy feliratot intéz a kormányhoz a hivatalosan megállapított helységneveknek a kereskedelembe való kötelező használata, valamint a cégeknek a magyar állam hivatalos nyelvén való kötelező bejegyzése érdekében. Hogy a kamara felszólalásának meg lesz-e a hatása, nem tudjuk. De azt el kell ismerünk, hogy a kamara helyesen fogja föl ebben hivatását: — a kereskedelmi érdekek védelme mellett a fölött is örködni kell, hogy a kereskedelembe a magyar állami szuverénitás is érvényesüljön s az üzleti téren semminő nemzetiségi törekvések ne jussanak felszínre.

* **Ujból megnyitott iskola.** A helybeli Jókai-utcai elemi iskolát Dr. Sárvány Gyula t. főorvos javaslatára a hatóság az iskolában uralkodó kanyaró-járvány miatt bezáratta. Miután azonban a járvány megszűnt s az iskolát teljesen fertőtlenítették, az iskolát ugyancsak a t. főorvos javaslatára e hónap 5-én újból megfogják nyitni.

* **Történelmi hangverseny.** Több ízben említettük már, hogy mily szép hivatást teljesít a városi dalegylet a történelmi hangverseny sorozat rendezésével. A magyar nemzeti zene termékeinek megismertetésével nemcsak felébresztik a zene és a magyar zene szeretetét, hanem példát adnak az ország többi dalegyleteinek a magyar zene művelésére. Az első sorozatot (1100—1700) holnap este adja elő a debreceni dalegylet Mácsay Sándor karnagy vezetése és Rácz Károly zenekara közreműködése mellett. A második sorozat hangversenye (Kuruc dalok) március 4-én, a harmadik sorozat (A szabadságharc és elnyomatás kora) április 2-án lesz. A holnapi rendkívül érdekes hangverseny kezdete pontban este fél kilenc. A holnapi esti sorozat műsora a következő: I-ső sorozat. (1100—1700-ig):

1. Zrínyi Miklós halála: Rácz Károly zenekarától.
2. Bevezető ismertetés e korszak dalaihoz.
3. Regős ének a csodaszarvasról. (Szláveredetű pogány magyar dal 1100-ból). Férfikarra átírta Mácsay Sándor; zenekisérettel előadja: a Dalegylet.
4. Farkas András régi magyar énekszerző ismertetése után:
5. Jersze emlékezzünk kezdetű dal 1538-ból. Szerzette: Farkas András: férfikarra átírta: Mácsay Sándor. Előadja: a Dalegylet.
6. Tinódy Lantos Sebestyén ismertetése után:
7. Egervár viadaláról való négy ének, Tinódy-tól (1541—1553). Férfikarra átírta: zenekisérettel előadja: Donogán István egyleti tag.
8. Egri históriának summája Tinódy-

tól. Férfikarra átírta: Mácsay Sándor. Előadja a Dalegylet.

9. Adhortatio mulierum. (Egy férfi intelme feleségéhez) költemény 1548-ból. Előadja: Kovács József egyleti tag.

10. Gályarabok éneke 1674. Férfikarra átírta: Mácsay Sándor. Előadja: a Dalegylet.

E műsort megszakítás nélkül adják elő, mialatt a m. t. hallgató közönség a sorszékekben foglal helyet.

Belépti díj személyenként 2 kor. Család-jegy 3 személyre 4 kor. Egyleti alapító és pártoló tagok szabadjegyeiknek felmutatása mellett a pénztárnál belépti-jegyet nyernek. A kik azonban 1902. évi tagsági díjaikat ki nem egyenlítették, szabadjegyeiket nem használhatják. A szabadjegy 3 személyre érvényes; ezenfelül levő szorosan vett családtagok a belépti-díjnak felét fizetik. Alapító vagy pártoló-tagsági aláírást a pénztár a dal-estélyen el fogad.

* **Vasuti tisztviselők mulatsága.** Ma este lesz a Máv tisztviselők zártkörű mulatsága az állomásépület éttermében. A családias jellegű, kedélyes mulatság hangversenyyel kezdődik, mit társasvacsora és tánc követ. A rendezőség, élén Lasz gallner Kálmán felügyelővel, olyan műsort állított össze, mit nyilvános hangversenyeken is ritkán hallhatunk. Ime a műsor: 1. Menet célébre, Bocherinitől. Nyole hegedűn zongorakísérettel előadja Dénes Arthur, Lasz gallner Kálmán Albert József, Farkas Jenő, Lasz gallner Ágoston, Drumár János, stb. urak. 2. Azza, Rubinsteintől, Bariton énekszóló, előadja Keegen Reinhold ur, zongorán kíséri Alber Lujza urhölgy. 3. Első találka, magánjelenet. Irta és előadja Alber Irén urhölgy. 4. Koncertino III, Blochtól. La Traviata Verditől, hegedűn előadja Podolszky Margit urhölgy, zongorán kíséri Dénes Arthur ur. 5. Szívem bálvány, Stahl Richárdtól. Angela keringő Cibukától, előadja Bognár Matild urhölgy, zongorán kíséri Fried Gizella urhölgy. 6. Promethens, nyitány Beethovenól, előadják az első szám szereplői.

* **Öngyilkos menyecske.** A Lili története ez tragikusabb és népiesebb kiadásban. *Gulyás Klárka akít imádott egy tűzér . . .* volt. De hát, mint az örök Lilit máshoz adták férjhez, nevezetesen D. Nagy Mihály h. nánási gazdához. Hanem az asszony nem felejtett, sőt a viszonyt fentartotta a katonával s hűségesen küldözte a kaszárnyába a pénzt, a katonának. Hanem a hosszú 3 esztendő meg sem tudta az ő szerelmes szíve kívánni s tegnap gyufaoldatot ivott.

* **Cipész ipari tanfolyam Debrecenben.** A kereskedelmi miniszter leiratban értesítette az ipar és kereskedelmi kamarát, hogy július havában cipész ipari tanfolyamot rendez, melyen a jelentkezők a miniszter által e célra kirendelt szakemberből nyernek oktatást a cipész ipar finomabb ágáiban, u. m. cipőfelsőrész, szabás és rajzban. A tanfolyam azonban csak abban az esetben lesz megtartva, ha legalább 20 iparos jelentkezik, 25-nél többet pedig nem lehet felvenni. A tanfolyamra, mely 3 hétig tart, lehet már jelentkezni az ipartestület hivatalos helyiségében.

* **Vonat elé akart feküdni.** Mike Sándor, a viselt dolgairól széles körben ismert Sándor lekéste a vonatot. Ezt a lekésést azonban, — megvagyunk győződve szinte örömmel veszi tudomásul Mike ur, ha majd kialudta mámorát. Történt pedig az eset következőképen: Mike Sándor szokásához híven, tegnap ismételtén leitta magát a sárga földig. Mivel pedig borban az igazság, Mike Sándor részeg fővel belátta, hogy eddigi élete semmi jóval nem keesegteteti a jövőre nézve. Elhatározta, hogy véget vett életének. Kitántorgott a Pavillon laktanya háta mögé, s végigfeküdvé a pályatesten, nyakát, a lovagiasság szabályai szerint ráillesztette az egyik sínre, és várta a nyiregyházi vonatot. Mike Sándor és az emberiség nagy szerencsésjére azonban a vonat 15 percel előbb már berobogott a debreceni állomásra s így Mike ur testi épiségében nem esett kár, ellenben a nagy várakozásban elaludt. Danes pályator észrevette a pályatesten fekvő embert, s rendőrért szaladva megzavarta Mike ur esendes álmait. Hazavitték lakására az elszánt férfit, ki ma bizonyára kimegy a vasúthoz, s megsüvegezi a pontos nyiregyházi vonatot.

* **Halálozás.** A nagykiterjedésű Orbán és Bacsoni családot gyász érte. Orbán Rózsa a család egyik — a debreceni előkelő társadalomban ismert tagja tegnap meghalt. Temetése ma, február hónap 4-én délután fél 3 órakor lesz az Eötvös-utca 3. számú háztól.

* **Vadászati kihágások.** Tardi Imre egyeki lakost feljelentették a csendőrök, mert vadászjegyét két fiának Istvánnak és Mihálynak is átengedte, kik avval tényleg vadásztak is. — Ifj. Turkó Gáspár kabai lakost orvvadászaton érték a csendőrök. Eppen egy nyulat terített le, mikor a lövés zajára elősiető csendőrök megcsipték. Puskáját, zsákmányát elko-bozták, őt pedig feljelentették az illetékes hatósághoz.

* **A doktor ur.** Elegánsan öltözött uri ember járta be néhány napig a hajdumegyei községeket. Különösen az előkelőbb házakat kereste fel és mindennütt dr. Tökés Gusztávnak mutatta be magát a ki a földművelésügyi kormány megbízásából gyűjt az árvai inségeseknek. Személyazonosságát okmányokkal is igazolta, ezek azonban természetesen hamisítványok voltak. Legutóbb Balmazújvárosban járt, hol pazarul költségekkel és adta az urat. Egy földbirtokos pusztá gyanu alapján feljelentette az ál gyűjtőt, aki igazolványaival védekezett, de a faggatás során bevallotta, hogy neve Stern Győző turkevei ügynök és régóta rendszeresen üzi az efajta szédelgéseket. A csendőrök letartóztatták.

* **Halálozások.** A tegnapi nap folyamán elhaltak: Nagy Imre ev. ref. 18 hónapos, Orbán Róza ev. ref. 48 éves, Arany Julianna ev. ref. 15 hónapos, Weisz Lajos izr. 56 éves, Nyíri Józsefné ev. ref. 38 éves, Ménes Sándor ev. ref. 6 hónapos, Szabó András ev. ref. 9 éves.

* **Kéki bátyánk kabátja.** Megirtuk pár nappal ezelőtti, hogy egy Hlipala Géza nevű facér pincér kabátot lopott a Csapó-utcán. A házat, honnan a kabátot elemelte, nem tudta megmutatni, — s így a lapok útján figyelmeztette a rendőrség Csapó utca kabát tulajdonosait a megkerült kabátra. — Nosza lett felfordulás a Csapó-utcán. Gondos felesek, pedáns aggregények féltő reménységgel szedegették ki kabátjaikat a ruhaszekrényből, számiálgatva, hogy: egy . . .

kettő . . . megvan . . . megvan. Végre is Kéki Sándor bátyánk lett a szerencsés, akarom mondani kevésbé szerencsétlen kabát tulajdonosa. Jelentkezett a rendőrség, hol beigazolván a kabáthoz való jogát, visszakapta igaz jószágát.

* **Lopják a város erdejét.** A derék vámospéresiek ugyancsak dézsmáltak — Debrecen város tulajdonát képező Halápi erdőt. A mind sűrűbben ismétlődő falopás feltűnt a csendőröknek, s alapos nyomozást indítottak a tettesek kiderítésére. A nyomozás során Balácsi Imre gazdálkodó udvarán 64, Horváth Imre udvarán 39 és K. Kis Mihály udvarán 6 szál tölgy és nyárfát találtak a csendőrök, miket tulajdonosaik a Halápi erdőből vágtak. Mindhármukat feljelentették, s a bűnös úton szerzett szállfákat elko-bozták tőlük.

* **Gyorskezü vevő.** Glück Mór h. dorogi vegyeskereskedésébe beállított Juhász Imre gazdálkodó. Valami olyan dolgot kért, miért a tulajdonos kiszolgáló leányának ki kellett menni a bolt mellékhelyiségébe. — Juhász kifizette a vásárolt portékát, s eltávozott. A leány Glück Hermin, a mint a pénztárba akart nyulni rémulve látta, hogy onnan mintegy 320 korona hiányzik. — Rögtön a csendőrségre sietett, s bejelentette érzékeny veszteségét. A csendőrség kihallgatta Juhász Imrét, ki a kihallgatás során oly zavartan és gyanút keltően viselte magát, hogy a csendőrség a Glück Mór kárára elkövetett lopás miatt feljelentette a kir. ügyészségnek.

* **Gépiró nők figyelmebe.** A helybeli kir. pénzügyigazgatóságnál egy Yosth írógép kezelőnői állás jött üresedésbe. Felhivának mindazok, kik a Yosth írógép kezelésben teljes jártassággal bírnak s ezen gép kezelést, naponta reggel 8 órától 12 óráig, délután 2 órától 6 óráig, 2 korona napdíj mellett hajlandók felvállalni, a kir. pénzügyigazgatóság főnökénél 3 napon belül, jelentkezni szíveskedjenek. Debrecen, 1903. február 4-én. Eiszemann Oszkár kir. p. ü. igazg. helyettes.

* **Nagy tűz.** Biaritzból jelentik, hogy a Palace Hotel épülete, a mely hajdan császári palota volt, teljesen leégett. A kár igen nagy. A tüzet lehetetlen eloltani, úgy, hogy még jó ideig tarthat. Emberéletben, úgy látszik, nem esett kár.

* **Elfelejtett milliók.** A szerencse keresésében, úgy látszik, sokkal buzgóbbak az emberek, mint gondosak. Csak a multkor volt szó egész sereg sorsjegyről, amelyeknek nyereményei évek óta hevernek gazdátlanul. Most újabb milliók számára keresnek gazdákat. — A török sorsjegyek eddigi húzásai után egy 600,000 frankos főnyereménynek nem jelentkezett a gazdája, 300,000 koronás nyereményt 10 esetben nem vettek fel. Gazdátlanul hever 11 nyeremény 60,000 frankos, 21 nyeremény 20,000 frankos és 196 nyeremény 10,000 frankos, ami együtvéve elég tekintélyes összegecske

* **Hidegvérü bakterek.** Vámospéres községében Kovács József és Nagy József voltak megbízva az éjjeli őrszolgálatlaltal. A két Gonosz Pista nyugodtan pőlpált bele a sötét éjszakába, s mélyreható párbeszédüket folytatott a világbeke miként állásáról, a rendre azonban egyáltalán nem vigyázott. — Nemesak hogy nem vigyáztak, de amikor két gazdaember rohant hozzájuk, hogy lopják a szomszéd deszkáját, — Kovács József rendíthetetlen nyugalommal bökte ki; Hát csak hadd lopják, felőlünk ugyan

elvihetik! — a két bakter hidegvérét és humorát azonban egyáltalán nem méltányolta a csendőrség, mely később meg is csipte a deszka tolvajokat. Feljelentették a két Gonosz Pistát felettes hatóságuknak.

* **Rossz tréfa.** Pár nappal ezelőtti három fiatalember, Nyári László, Sántha László és Beyer Ferenc megjelentek a rendőrségen s panaszolták, hogy Arany János utcai lakásukról ismeretlen tettes ellopott egy téli és egy tavaszi felsőkabátot és több fehérneműt. — Tegnap nem várt meglepetés érte a károsult fiatalembereket. A két kabát és fekérmemű gondosan összehajtogatva ott feküdt szobájuk ajtaja előtt. — Mivel hivatásos tolvaj a már egyszer sikeresen elemelt tárgyat nem igen szokta bünbánólag visszazállítani, valószínű, hogy az egész ruha eltűnés rossz tréfa volt, melynek szerzője megijedve a dolog komoly fordulatától azonnal visszazármaztatta az elesent jószágokat.

* **Kié a karika gyűrű?** — Lengyel András csavargót elesípték tegnap a rendőrök. Megmotozása alkalmával egy arany karikagyűrűt találtak nála, melyre nézve Lengyel azt mondta, hogy október hónapban találta a főutcán. — Havalaki ezen időtáiban tényleg vesztett el karika gyűrűt, jelentkezzék a rendőrség bünygyi osztályánál.

* **A biztosított pajta.** A Vámos-Péres mellett levő Bója erdőn leégett Juhos József gazdálkodó pajtája. A hatósági vizsgálat alkalmával feltűnő és gyanút keltő körülményt állapítottak meg, A rozoga pajta, mely a legelőnyösebb becsülés mellett sem ért többet 50 koronánál, 300 koronára volt bebiztosítva a Fonciere biztosító társaságnál. Ez, továbbá az a körülmény, hogy Juhos József nagy anyagi zavarokkal küzd s hogy épen a tűz keletkezésének idején látták tanyája közelében megerősítette a feltevést, hogy Juhos maga gyújtotta fel a magasra biztosított pajtát. Tagadása dacára feljelentette a csendőrség gyujtogatás büntetért.

* **A javíthatatlan.** Tótfalusi János napszámos multjában van egy folt, mely tizenhat hosszú esztendőttörölt ki a rossz utra tévedt ember életéből. Tizenhat évet ült emberölésért a katonai fegyházban. Tegnap azután ismét összeütközésbe került a büntető törvénykönyvvel. Szere-dást lopott. A rendőrök megcsipték, kihallgatták s át fogják tenni ügyét a kir. törvényszékhez.

* **Körözött betörő.** A győri főkapitány sürgős átiratban kereste meg a bünygyi-osztály főnökét egy nagyszabásu betörés tettesének kinyomozása és elfogatása tárgyában. Özv. Keresztes Mihályné győri ékszerkereskedő üzletében betört egy eddig ismeretlen egyén s közel 1000 korona áru ékszer ellopott. Az ismeretlen gyári munkás 25—26 éves lehet, tótos kiejtéssel beszél, középnyagságu, barna haju és bajusza van.

* **Elveszett.** Kedden 3-ikán a piac és Szent-Anna utcai kis vonat megállójától a Szent-Anna utcai 6-ik számú házig egy világoszöld kis női pénztárca benne egy kis női nickel óra és apró pénz. — Kéretik a megtaláló a Szent-Anna utca 6-ik számú házhoz juttatni, hol illő jutalomban részesül.

* **A Karikás élclap szerkesztősege és kiadóhivatala,** Szent-Anna utca 5 szám alá (bolthelyiség) helyeztetett át.

EGYHÁZ és ISKOLA.

Egyházi tanácsülés. Az ág. ev. egyháztanács e hónap 4-én, ma délután 4 órakor ülést tart, melynek tárgyát az ág. ev. egyház által felerészben örökölt Schaffer örökösödési ügye képezi.

EGYLET.

A debreceni műpártoló egyesület. Február hó 6-án pénteken d. u. 6 órakor a városháza kistanácstermében választmányi ülést tart, melyre most küldte szét a meghívókat. Az ülés tárgyai: a közgyűlés előkészítése és folyó ügyek. Az elnökség.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Febr. 4. szerdán: *Kapitány Kisasszony*, daljáték. C

Febr. 5. esütörtökön: *Kapitány Kisasszony*, daljáték. A

Febr. 6. pénteken: *Loute*, bohózat. Előszőr. B.

Febr. 7. szombat: *Loute*, bohózat. C

Febr. 8. vasárnap: d. u. *A kis szökevény*, daljáték, este *Loute*, bohózat.

— **(A Velencei kalmár.)** A debreceni szintársulat tegnap este olyanformán eszelekedett, mint az oktalan pazarló, aki nem elégszik meg a jövedelmével, hanem a tőkét kezd elköltetni. Nehány Shakspeare-előadással jó hirt szereztek színészeink s tegnap aztán hozzányultak kis tőkékhez és ugyancsak pocskolták. Alig egy-két szereplő vette komolyan a dolgát, a többi mintha unná már az örökkévaló költészetet. Akadt az elsőrendűek közt is a feladatnak s a közönségnek oly fitgymálója, aki a Shylock kést fenő izgalmas jelenetében vígan nevetgél. Csakhogy épen el nem kacagta magát. A kíséret tagjai is közömbösen mosolyogtak, míg a zsidó gyűlöletes bosszúja párologón lihegett. Igazán sértő ez a felületesség. Hiszen még hatvan nap van virágvasárnapig és ha az elsőledőknek nem is lehet elbocsátó levelébe megrovást bejegyezni, az igazgató, különösen távollétében s a művészi percekért kinos órákat is megbocsátó debreceni közönség nem szolgált rá oly sivár elcadásra, minő a tegnapesti volt. Dicséretes kivételül ki kell emelni a sorból Klenovits izról-izre nemes Antonióját, továbbá Hahnel Arankát, aki a csodásan bájos Porcia valóban shakspearei alakját sok találó vonással színezte, valamint Csige Ilonkát és Krémert. Shylock szerepében Sebestyén tegnap feltűnően gyengébb volt, mint első ízben. Játéka akkor sem volt egyenletes, de egyes részletei bensőbb sugallásra jobban sikerültek. Tegnapi bágyadtsága szintelen hangját is hörgőbbé tette s végső jelenete egyáltalán nem volt megindító.

— **(Nagy ambíció.)** A színházi iroda hivatalos jelentése adja hírül a következőket:

Ritka érdeklődés mutatkozik a debreceni közönség körében Pierre Veber *Loute* című 4 felvonásos bohózatának pénteki bemutatója iránt, melyre nagy ambícióval készül a társulat vigjátéki személyzete.

Erre a híradásra meg kell egyet-mást jegyeznünk. Elsőbben a mi a debreceni közönség érdeklődését illeti, azt gondoljuk, hogy ez az érdeklődés minden valószínűség szerint felháborodásra fog változni, mihelyt a közönség a darabot megismeri. Továbbá igazán sajnáljuk, hogy a vigjátéki személyzet ily rutmüre pazarolja nagy ambícióját. Vannak az országban városok, melyek a vigszínházi fekélyek terjesztését azzal mentik és fogadják el, hogy szemtelenül mulatóságosak. Debrecen nem tartozik ezek közé. De egy ilyen könnyebb lelkiismeretű város higgadt sajtójának véleménye im ez a szóban forgó nálunk nagy ambícióval előkészített bohózatról:

Indokolttá tenni a házasságtörést, dicsőíteni a hűtlenséget, valóssággal glorifikálni a kokottot, mint a *Loute*-ban történik: ez *undorító erkölestelenség*. A ríktó színekkel rajzolt merész alakok arcátlansága oly kép, mely bűnre csábít, tehát mint ocsmány ponográfia terméke rendőrileg volna elkobzandó.

Ime így ír egy vidéki laptársunk a *Loute*-ról oly városban, ahol az Örnagy ur, az Osztrigás Mici s az X. asszony felháborodás nélkül került színre, sőt tetszést aratott.

— **(Kapitány kisasszony.)** Ma és holnap a régi jó Kapitány kisasszony című daljátékot adják. Bécsi zene, spanyol tárgyú szövegre. Játsszanak benne Aldor Juliska, Krémer, Karacs, Felhő Rózsi, Mezei, Nagy Dezső, Havasi Szidi. Érdekes lesz a második felvonásban előforduló eleven sakkjáték, melyet harminckét gyermek személyesít.

TAVIRATOK.

Györffy Gyula összeférhetetlensége.

Budapest, febr. 3. (Saját tudósítónk távirata.) A mai képviselőházi ülés után Györffy Gyula országos képviselő ösmeretes összeférhetetlenségi ügyének elbírálására kisorsolták a bizottságot és pedig 12 rendes és 3 póttagot.

A bizottság rögtön hozzá is fogott az ügy tárgyalásához s hosszas tanácskozás után 10 szóval 2 ellenében kimondta az összeférhetetlenséget s kimondta, hogy 8 napon belül, vagy a képviselői megbízásáról, vagy a Leszámitoló-Banknál elfoglalt jogtanácsosi állásáról kell Györffynek lemondania.

Arra a kérdésre, hogy vajjon rosz-hiszeműség áll-e fenn Györffy Gyulánál e két állás elfoglalását illetőleg, a bizottság 11 szóval 1 ellenében nem-mel választott.

Hir szerint Györffy Gyula képviselői mandátumát tartja meg és jogtanácsosi állásáról fog lemondani.

Gróf Károlyi Györgyné temetése.

Nagykároly, febr. 3. (Saját tudósítónk távirata.) Kaplonyban ma délelőtt folyt le gróf Károlyi Györgyné temetése örí-

ási nagy részvét mellett. A temetésen a magyar mánás-világ szép számban jelent meg s gróf Károlyi Istvánnal és gróf Károlyi Gyulával élükön ott voltak a Károlyi grófok mind. Igen sokan jelentek meg a temetésen Nagy Károlyból, melynek hivatalos körei mind részt vettek a nagy magyar urasszony temetésén. Nagy közönség kísérte utolsó útjára gróf Károlyi Györgynét, akit a kaplonyi családi sírboltban helyeztek örök nyugalomra.

Városok nagygyűlése Pozsonyban.

Pozsony, febr. 3. (Saját tudósítónk távirata.) Pozsony város közgyűlése elhatározta, hogy a törvényhatóság május hóban nagygyűlésre hívja össze az ország városait, a melyen a városi kölesügy rendezését és egyéb a városokat közösen érdeklő ügyeket fogják megvitatni.

Az angolkirály betegsége.

London, febr. 3. Itt nagy az izgatottság. A király beteg s azt hiszik azért halasztotta el utazását bizonytalan időre mert betegsége nagyon súlyos. A hivatalos cáfolatok ellenére azt beszélnek városszerte, hogy a királyon a tavalyi betegség, a vakbélgyulladás jelei mutatkoznak.

London, febr. 3. A városban elterjedt rémhírekkel szemben hivatalosan jeletik, hogy a király influenzában megbetegedett, de állapota nem aggasztó, bár fekszik.

Visszaélés diplomáciai táviratokkal.

Konstantinápoly, febr. 3. (Saját tudósítónk távirata.) A perai török táviró hivatalban óriási táviratsikkasztásnak jöttek nyomára. A táviró hivatalnokok ugyanis a főnökkel összebeszélve fontos diplomáciai táviratokat drága pénzen eladtak az egyes külállamok nagyköveteinek. A legszigorubb eljárást indították meg a hűtlen állami tisztviselők ellen.

Fizetésektelen világhírű cég.

Bécs, február 3. A Hoppel Benedékt Söhne világhírű bécsi cég, mely selyemáruival lett híres s 70 év óta áll a világpiacon, fizetésektelen lett. A passzív egy fél millió koronát tesz ki.

Elsülyedt hajó.

Torsminde, febr. 3. Az Auzora c. hajó a közelben léket kapott s a nyílt tengeren elmerült. Az egész legénység 24 ember elpusztult.

Gabonatözsde.

Budapest, február 3. (Saját tudósítónk távirata.) Buzakinát mérsékelt, vételkedő gyöngé. Lanyha irányzat mellett néhány ezer métermázsa került forgalomba, 5—10 fillérel olcsóbb áron. Egyéb gabonanemek közül rozs és zab 5 fillérel olcsóbb. Idő: szép.

Buza áprilisra	7.49—50.
Rosz áprilisra	6.52—54.
Zab áprilisra	6.10—11.
Tengeri májusra	5.86—87.
Repece augusztusra	11.70—80.

MULATSÁG.

Ssinészek mulatsága. Ma este lesz a debreceni szintársulat által rendezett jelmezes táncmulatság az *Angol Királynő*-ben. A kedvesnek, fesztelennek, vidámnak ígérkező mulatság iránt nagy érdeklődés mutatkozik a közönség körében is. Akik — nem állván a rendezőség rendelkezésére névsor — tévedésből nem kaptak meghívót, forduljanak a szintársulat bármely tagjához. A táncmulatságra Magyar Imre és Kálmán kitűnő bandája huzza a talpalátókat s értesülésünk szerint a társulatnak minden tagja megjelenik.

A hajdu-hadházi kaszinó bálja. A hajdu-hadházi pártszínezet nélküli kaszinó február 14-én a Vendéglő nagytermében nagyszabású táncvigalmat rendez, mely mint minden évben, úgy az idén is sikerültnek ígérkezik. A mulatságra Debrecenből is többen készülnek.

Schaff János álarcos bálja. Az idei farsang sikerült mulatságai közé fog bizonyára tartozni az az álarcos és jelmezes táncestély, amelyet Schaff János jóhírűevű táncitanító rendez farsang utolsó vasárnapján a Korona vendéglő tánctermében. Az estély iránt máris nagy az érdeklődés. Belépti díj 2 korona. Kezdeté este 7 órakor.

Regénycsarnok.

ROBINSON BABELBEN.

Irta: Erdélyi Gyula.

Soha szebben kötött szívárványszínű nyakkendő nem bámult még a világ, mint azt a szépen csokorban lengőt, mi egy ószbe csavarodott öreges ur mellére omlott, első tekintetre úgy látszott hanyagul, de a szakértő szemében műértelemmel.

A nyakkendő nagyon jelentékeny része az öltözéknek. Valóságos nyakkendő látat észlelhet a társadalom vizsgálója. A legkomolyabb ember sem elégszik be egy hétköznapival, meg egy vasárnapival, mindenki több közzül válogatja ki aznapra kegyelt színét, némelyek csak úgy találomra, mások rendszerrel sokat gondolkodva, nadrágjuk, mellényök vagy kabátjuk szerint.

A század egyik jól ismert fajtája a nyakkendő ember. A bölcsészek már irhatnának róla találgatós tanulmányokat, hogy viszonylik a nyakkendő színe az ember foglalkozásához, jelleméhez, indulatához és szokásaihoz.

Melyik a boldog, vagy a boldogtalan szín? A szívárványszínű nyakkendő nem mindig egy és ugyanaz, hanem leleményesen változatos műhanyagossággal virított még a téli kabát gallérja alól is. Ki lehetett volna mérni, hogy az egyik mennyivel rövidebb a másikkal. Ma a jobb szárny, holnap a balszárny.

A téli kabát nyalkán állt a testhez, valami bolyhos szövettől szabta, választékos kifejezéssel a szabó.

A nyakkendősur a kávéház legvégső zugában foglalta el helyét pontosan mindennap ugyanabban az órában, pereben és másodpercben. Gyér gesztenyeszin háját kétfelő választotta, szakála angolosan kiborotvált, bajussza tarra nyírott.

Csinos ember lehetett valaha. A dandy és arszlán vegyüléke. Simult a mai pipercöcsökhöz is, de a multból is állított ki magán korhű jelmezeket és ehhez tartozó apróságokat.

Soha senkivel nem beszélt. Senkire sem nézett.

Lapokat nem olvasott. Tekintetével a levegőbe mélézött el. Szivarjából bodor karikákat fújt Valaki tréfásan füstidomitonak nevezte el.

Mikor először jött a kávéházba, pikoló kávét tettek elé, — ma már tizedik éve jár ide és mindig pikolót iszik.

Lassankint hozzátörődtek, nem izgatta senki kíváncsiságát. A kávéház kiegészítő butorzatának tekintették. Molynek csak eltávolítását veszik észre a törzsvendégek.

Naponként két három órát töltött a kávéházban. Szó nélkül fizetett és lenge lépésekkel táncolt ki a kávéházból...

Soha egy napot sem mulasztott...

Magának élő ember. Nagy, nagy titka, vagy nagy bánata van. De egyikre sem vallott a szívárványszínű nyakkendő csokor.

Esőben esőnek, napos időben napnak, szélben szélnek öltözködött.

Ezek voltak életrendje változatai.

A ki ezt a Babelben élő Robinsonfigyelemmel kíséri, egyébb tapasztalatotknak is nyomára jön. Korán reggel a piacon sétált, azután sorra járta a tempiomokat, este járatlan utcákon bolygott, Napról-napra. Vasárnap egy apáca zárda ajtaján kopogott be. Itt egy órát töltött, azután kijött és megjelent a kávéházban füstöt idomítani.

Egyhangubb életet a kívülről vizsgálódó nem képzelhetett.

Tavasszal a temetőben sétált. Végig járta valamennyit, nézte olvasta a sírköveket, Mintha ismerőst keresne.

Le-le ült, egy-egy padra és idomította, bámulta a füstöt, mintegy füstimádó

Okosan ki kerülte, hogy senki megne szólíthassa.

Szemeit meredten szegezte a légbé, soha nem révedeztek ezek.

A földre ritkán nézett. Neki csak az égben van keresni valója.

Egyik ismerősömet nagyon érdekelte ez az egyéniség, és igyekezett azon, hogy felfedezze azt a világot, mely benselyében él.

Hónapos szobát keresett.

Nézegette a kapukat, tanulmányozta a cédulákat. Ezekben is sok a tanulmányozni való. Nem kell hozzá valami nagyobb írásisme, nyomára jöhetünk a szoba jellegének. Az írás többnyire elárulja a hirdetőt. Valami ritka szürkeszínű levélpapírra volt írva határozott szép nagy kerek vonásokkal, hogy egy butoros hónapos szoba kiadó.

Elegáns, kényelmes stb. jelző nem volt hozzátéve, de az elegáns papír és az elegáns vonások elárultak mindent...

(Folyt. köv.)

VÁROSI SZÍNHÁZ

Ma szerdán, február hó 4-én: „C”

A kapitány kisasszony.

Daljáték 3 felvonásban.

Holnap csütörtökön, február hó 5-én: „A”

A kapitány kisasszony.

Daljáték.

Meghívás.

A Debreczeni Ipar és Kereskedelmi Bank XXXVI-ik rendes közgyűlését

1903. március hó 1-én d. e. 10 órakor saját helyiségeiben (Iparbank udvar) tartja meg, melyre a részvényesek tisztelettel meghívottnak azzal a figyelemzetéssel, hogy az alapszabályok 22. §. szerint részvényeiket vagy intézetünk pénztáránál vagy pedig a következő debreczeni intézeteknél u. m.

Alföldi Takarékpénztár
Debreczeni Elő Takarékpénztár
Közgazdasági Bank
Takarék és Hitelintézet

5 nappal a közgyűlés előtt le kell tenniök.

Tárgysorozat:

- 1.) Az igazgatóság jelentése és számadása az 1902. üzlet évről és indítványa az évi nyereség felesztása iránt.
- 2.) A felügyelő bizottság jelentése.
- 3.) A mérleg megállapítása, nyereség iránti határozat.
- 4.) A felmentvény iránti intézkedés.
- 5.) Két sorrend szerint kilépő igazgatósági tag és egy felügyelő bizottsági pót-tag helyének választás utjánvaló betöltése.

Az Igazgatóság

Az évi jelentés, mérleg s az ezekre vonatkozó adatok f. é. február hó 20 ikától kezdve az intézeti helyiségekben az üzleti órák alatt megtekinthetők.

